

Zpráva o činnosti Etické komise ČLK v roce 2018

EK ČLK pracovala ve složení:

Prof. MUDr. Jaroslav Blahoš, DrSc., Doc. MUDr. Jarmila Drábková CSc., PaedDr. Alena Gajdůšková, MUDr. Zdeněk Kalvach., CSc., MUDr. Petr Lokaj, JUDr. Ing. Lukáš Prudil, PhDr., PhDr. Tomáš Sedláček, Prof. Jan Sokol, Ph.D., MUDr. Helena Stehlíková – předsedkyně EK, MUDr. Ivana Vraná – místopředsedkyně EK, MUDr. Jiří Wicherek

Jarní zasedání bylo 17. 5. 2018 a podzimní 25. 10. 2018.

V průběhu roku pracovali členové pomocí e-mailové korespondence.

Celkem bylo přijato a řešeno 26 podnětů jak ze strany lékařů, tak ze strany veřejnosti. 10 podnětů bylo předáno Revizní komisi, 1 byl řešen ve spolupráci s právním oddělením ČLK.

Lékařský slib

Podle zadání prezidenta ČLK a představenstva ČLK pracovali členové EK na verzích překladu lékařského slibu přijatého Světovou lékařskou asociací (WHA), které je ČLK členem. Srovnali jsme některé lékařské sliby z minulosti i sliby jednotlivých lékařských fakult a zjistili jsme značné rozdíly a spíše slavnostní formálnost slibů při promócích. Všichni členové EK se shodli, že nový moderní slib WHO odpovídá podmínkám současné doby, obsahuje všechny náležitosti a popisuje všechny potřebné povinnosti lékaře, ke kterým jej zavazuje. Současně jsme zvažovali, jakou formou by tento slib měl být u nás použit. EK jej doporučuje zařadit do Stavovských předpisů ČLK jako preambuli Etického kodexu. Originální text i překlad jsou v příloze.

Poskytování život udržující léčby dětským pacientům

MUDr. Lokaj seznámil členy s prvotním dokumentem Sekce dětské paliativní péče ČSPM ČLK JEP „Stanovisko k poskytování život udržující léčby dětským pacientům“. EK byla požádána, aby se k problematice v přineseném dokumentu vyjádřila. EK se shodla na několika bodech. Ošetřující lékař by měl mít vždy shodu s rodiči dítěte jakou informaci dítěti ohledně diagnózy sdělit. Dětskému pacientovi odpovídat na položené otázky a použít vhodný slovník úměrný věku dítěte. Zároveň zajistit komunikaci s dítětem včas, kdy je to ještě možné. Paliativní analgosedace je na místě, v praxi se běžně používá. Nezbytné podání opiátů a další sedace je léčbou, není považována za euthanasii, i když může zkrátit poslední okamžiky života. Doc. Drábková poskytla další odborné materiály k danému tématu. Práce na dokumentu ještě není dokončena a bude dále pokračovat.

Personální devastace českého zdravotnictví a projekt Ukrajina

Etická komise se zabývala personální devastací českého zdravotnictví i tzv. projektem Ukrajina. EK se shodla, že ČLK nebrání přístupu cizinců na náš pracovní trh, ale lékaři cizinci by měli pracovat za stejných podmínek jako čeští lékaři, neměli by být zvýhodňováni ani diskriminováni. Je nezbytné dodržovat zákony opravňující k výkonu povolání lékaře a je

nezbytné zachovat odbornou úroveň srovnatelnou s našimi lékaři a to včetně schopnosti komunikace v českém jazyce. Členové EK vyjádřili zklamání na tím, že premiér Babiš tento, fakticky nelegální, projekt nezastavil, jak sliboval. EK nesouhlasí, aby stát řešil personální potíže ve zdravotnictví zaměstnáváním cizinců bez ověření kvalifikace a v rozporu se zákonem. Bez řádného vyřešení pracovních podmínek lékařů nikdy nedojde ke stabilizaci zdravotnictví. Chytří mladí lidé přirozeně dají přednost jiné profesi, která není tak namáhavá, je lépe ohodnocená a poskytne jim větší osobní pohodu a radost z práce.

Kvalita pečovatelských služeb, eutanázie

V průběhu tohoto stejně jako loňského roku jsme se několikrát dostali na téma kvality pečovatelských služeb a dostupnosti lékařské péče v takových zařízeních. Opětovně jsem konstatovali, že je to velmi nepřehledná oblast a péče o seniory, coby velmi zranitelné osoby, je mnohdy zajišťována laickými pracovníky, kteří nemají potřebnou erudici, jak situaci vyhodnotit a kdy lékaře zavolat. Bohužel, někdy ani doporučení lékaře, který se pacienta zastává, není respektováno, jak jsme se mohli vidět v jedné kauze. Celkově je pohled naší společnosti na seniory špatný a péče o ně není na špici zájmu. V této souvislosti jsme znovu diskutovali téma eutanázie, které se opět objevuje v politických kruzích, a je zvažována její „legalizace“. EK vážně varuje před zlehčováním a zjednodušováním tohoto tématu. Odvolávání se politiků na praxi v Nizozemí považujeme za nebezpečné. Dokud v naší zemi nebude fungovat perfektní pečovatelská péče stejně jako v Nizozemí, nemá politická lobby morální právo takové téma otevírat.

Problém specializačních zkoušek a akreditací

Na podzimním jednání byl diskutován problém zmrazeného specializačního vzdělávání lékařů a akreditací školících pracovišť díky chybějící prováděcí vyhlášce. To uvádí lékaře do existenční nejistoty. Zdržovací chování Ministerstva zdravotnictví je neomluvitelné.

Přílohou zprávy je Lékařský slib v angličtině a jeho český překlad.

V Praze 28. října 2018

MUDr. Helena Stehlíková,
předsedkyně EK ČLK